

Evaluatie basisondersteuning

SWV de Eem
ELK KIND ZIJN EIGEN WEG

Kwalitatieve vergelijking basisondersteuning
SWV de Eem met vier andere samenwerkingsverbanden

Amsterdam, maart 2018
Luuk van Aalst, MSc

Inhoudsopgave

1 Inleiding/aanleiding	3
2 Werkwijze	4
2.1 Met welke samenwerkingsverbanden is SWV de Eem vergeleken	4
3 Inhoudelijke vergelijking definiëring basisondersteuning	6
3.1 Wat staat er in het ondersteuningsplan van SWV de Eem	6
3.2 Vergelijking met de vier andere samenwerkingsverbanden	6
4 Vergelijking werkwijze basisondersteuning	8
4.1 Wat staat er in het ondersteuningsplan van SWV de Eem	8
4.2 Vergelijking van de werkwijze met de vier andere samenwerkingsverbanden	9
5 Aanbevelingen/gesprekspunten	11
6 Geraadpleegde bronnen	12

1 Inleiding/aanleiding

Uw vraag

SWV de Eem is op weg naar een nieuw ondersteuningsplan. Het huidige ondersteuningsplan 'Van fundament naar verfijning' is vastgesteld in juli 2015 en loopt tot 2019. In het kader van de evaluatie van het huidige ondersteuningsplan zijn er door B&T organisatieadvies een brede evaluatie (P. Duits, B&T, 28 februari 2018) en een stromenanalyse (P. Duits, B&T, 27 februari 2018) uitgevoerd. Mede naar aanleiding van de brede evaluatie en de stromenanalyse stellen de bestuurders en directeurs van SWV de Eem zichzelf de volgende vraag:

Hoe komt het dat het deelnamepercentage SBO stijgt boven het landelijk gemiddelde en er steeds meer arrangementen voor extra ondersteuning worden ingezet? Zegt dit mogelijk iets over het niveau en de werkwijze van de basisondersteuning?

In het beleid van het samenwerkingsverband is vastgelegd dat het niveau van basisondersteuning wordt geëvalueerd. Als input voor deze evaluatie wordt de volgende vraag onderzocht:

Hoe verhoudt de basisondersteuning van SWV de Eem zich tot de basisondersteuning van andere (vergelijkbare) samenwerkingsverbanden?

2 Werkwijze

In het ondersteuningsplan 2015-2019 van SWV de Eem zijn tien beloftes geformuleerd die weergeven wat er onder basisondersteuning wordt verstaan. Om helder te maken wat er wordt verstaan onder elk van de tien beloftes zijn deze uitgewerkt in een aantal indicatoren. Deze geven weer wat in de groepen en scholen precies verwacht mag worden. De tien beloftes en bijbehorende indicatoren (bijlage G Ondersteuningsplan 2015-2019) vormen het uitgangspunt voor een vergelijking met vier andere samenwerkingsverbanden.

Als eerste zijn de tien beloftes en indicatoren van SWV de Eem vergeleken met de inhoudelijk definiëring van de basisondersteuning van de vier andere samenwerkingsverbanden. Ten tweede is er een vergelijking gemaakt van de werkwijze van SWV de Eem met die van de vier overige samenwerkingsverbanden.

2.1 Met welke samenwerkingsverbanden is SWV de Eem vergeleken

Het niveau van basisondersteuning van SWV de Eem is vergeleken met dat van de volgende vier samenwerkingsverbanden:

- SWV Passenderwijs
- SWV Unita
- SWV de Meijerij
- SWV IJssel | Berkel

In tabel 1 en tabel 2 treft u een aantal kengetallen aan van deze vier samenwerkingsverbanden.

Tabel 1: Kengetallen per 1-10-2016 (bron: Duo open onderwijsdata & dashboard passend onderwijs)

	totaal aantal leerlingen	deelname SBO	Deelname SO	Verevening
SWV de Eem	27.609	2,69%	1,62%	positief
Passenderwijs	16.762	1,57%	0,93%	positief
De Meijerij	27.300	1,53%	1,66%	negatief
Unita	23.923	2,67%	0,90%	positief
IJssel Berkel	14.494	2,03%	1,30%	negatief
Landelijk	18.808	2,28%	1,58%	

Tabel 2: Percentage toename/afname leerlingen in de periode 1-10-2014 t/m 1-10-2017 (bron: DUO open onderwijsdata)

	Regulier	SBO	SO
SWV de Eem	-2,9%	+0,1%	-5,2%
Passenderwijs	-4%	+12,5%	+4,2%
De Meijerij	-2,9%	-39,3%	+13,1%
Unita	-2,5%	-4%	+16,3%
IJssel Berkel	-7%	-32,4%	-28,4%

De inrichting van deze vier samenwerkingsverbanden is vergelijkbaar met de inrichting van SWV de Eem. Er worden middelen voor basisondersteuning (impulsgelden) beschikbaar gesteld aan de schoolbesturen. Daarnaast wordt er expertise ingezet vanuit het samenwerkingsverband en kunnen er arrangementen worden aangevraagd bij het samenwerkingsverband.

Waarom is het interessant om SWV de Eem te vergelijken met deze vier samenwerkingsverbanden?

- SWV Passenderwijs heeft zowel voor SBO als SO een deelnamepercentage dat, al jaren, ruim onder het landelijk gemiddelde ligt (overigens wel een groei in het S(B)O in de afgelopen drie jaar).
- SWV de Meijerij is in 2016 gestart met het sluiten van het SBO door de expertise naar de scholen in de wijken te brengen.
- SWV Unita heeft een laag deelnamepercentage SO.
- Tot slot, in het SWV IJssel | Berkel heeft een forse daling plaatsgevonden voor zowel SBO als SO.

NB: Twee samenwerkingsverbanden, SWV de Meijerij en SWV IJssel | Berkel, hebben een negatieve vereveningsopdracht en de overige samenwerkingsverbanden hebben een positieve vereveningsopdracht.

3 Inhoudelijke vergelijking definiëring basisondersteuning

3.1 Wat staat er in het ondersteuningsplan van SWV de Eem

In hoofdstuk 3 van het ondersteuningsplan kunnen we lezen dat van elke school binnen SWV de Eem een bepaald niveau van ondersteuning wordt verwacht: de basisondersteuning. Onder basisondersteuning worden de kwaliteit en het niveau van handelen op de scholen verstaan die nodig zijn om de door de gezamenlijke besturen vastgestelde missie en visie van het samenwerkingsverband te realiseren. De basisondersteuning bestaat uit een drietal onderdelen:

A. De bestuurlijke afspraken rondom basisondersteuning

Dit betreft de basisafspraken waar alle scholbesturen binnen het samenwerkingsverband zich aan conformeren:

- Alle scholen binnen het samenwerkingsverband dienen te voldoen aan de basiskwaliteit van de inspectie (en hebben een basisarrangement).
- Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de realisering van het niveau van basisondersteuning op hun scholen.
- De zeven principes van handelingsgericht werken vormen het uitgangspunt van de basisondersteuning. Alle lagen in de organisatie van SWV de Eem passen deze toe.

B. Tien beloftes rondom basisondersteuning

De tien beloftes geven weer wat er onder de basisondersteuning wordt verstaan (zie figuur 1):

10 beloftes rondom basisondersteuning in de Eem

EEN STEVIGE BASIS IN DE SCHOOL	1. We voeren helder beleid op het gebied van ondersteuning.
	2. We realiseren een veilig pedagogisch klimaat.
	3. We werken handelingsgericht en opbrengstgericht.
	4. We dragen leerlingen zorgvuldig over.
EEN PREVENTIEVE AANPAK IN DE GROEP	5. We monitoren de ontwikkeling van leerlingen continu.
	6. We stemmen het onderwijs af op verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen.
	7. We werken constructief samen met ouders en leerlingen.
LICHTE ONDERSTEUNING IN DE GROEP	8. We signaleren vroegtijdig extra behoeften op het gebied van onderwijs, opvoeden en opgroeien.
	9. We beschikken over de kennis en vaardigheden voor lichte interventies.
EXTERNE ONDERSTEUNING	10. We werken samen met ketenpartners vanuit eigen verantwoordelijkheid.

Figuur 1: 10 beloftes basisondersteuning SWV de Eem (bijlage G, p.67, Ondersteuningsplan)

C. Concrete uitwerking van de tien beloftes

Om helder te maken wat er wordt verstaan onder elk van de tien beloftes zijn deze uitgewerkt in een aantal indicatoren. Deze geven weer wat er in de groepen en scholen precies verwacht mag worden. De indicatoren maken integraal onderdeel uit van de omschrijving van de basisondersteuning. In totaal zijn er 80 indicatoren inclusief een aantal indicatoren die voortkomen uit het waarderingskader van de onderwijsinspectie.

3.2 Vergelijking met de vier andere samenwerkingsverbanden

Voor dit onderzoek hebben we de 80 indicatoren van SWV de Eem vergeleken met de inhoudelijke definiëring van de basisondersteuning van de andere vier samenwerkingsverbanden. Op basis van deze vergelijking kunnen we concluderen dat er niet veel verschillen bestaan tussen de basisondersteuning van SWV de Eem en die van de overige samenwerkingsverbanden. In vergelijking met SWV Unita en SWV IJssel | Berkel komen 70 indicatoren overeen. Bij SWV de Meijerij geldt dit voor 65 van de indicatoren.

SWV Passenderwijs heeft duidelijk gekozen voor een compactere omschrijving van de basisondersteuning. In dit samenwerkingsverband werkt men met vijf elementen op hoofdlijnen en ongeveer 40 indicatoren. Van deze 40 indicatoren komen er 36 ook voor bij de indicatoren van SWV de Eem. SWV Passenderwijs en SWV de Meijerij hebben de indicatoren van de onderwijsinspectie niet opgenomen in de beschrijving van de basisondersteuning. Bij deze samenwerkingsverbanden wordt wel genoemd dat een voldoende beoordeling door de onderwijsinspectie een voorwaarde is.¹

Verschillen

Uit de vergelijking blijkt dat er niet veel verschillen zitten tussen de inhoudelijke definiëring van de basisondersteuning. Toch zijn er wel een aantal opvallende verschillen te benoemen in vergelijking met SWV de Eem:

- Bij alle andere samenwerkingsverbanden maakt het ondersteuningsteam² een verplicht onderdeel uit van de basisondersteuning. Er worden voorwaarden gesteld aan het functioneren van een goed ondersteuningsteam. Bij SWV IJssel | Berkel is dit het meest uitgebreid beschreven. Bij SWV de Eem heeft het ondersteuningsteam geen plek gekregen bij de indicatoren basisondersteuning.
- Bij SWV Unita wordt de rol van de intern begeleider nadrukkelijk benoemd in de basisondersteuning.
- Bij SWV Passenderwijs is de inzet van extra handen in de klas door middel van onderwijsassistenten, stagiaires of vrijwilligers onderdeel van de basisondersteuning.
- Als laatste punt valt op dat de samenwerking met externen (bijvoorbeeld jeugdzorgpartners) bij de overige samenwerkingsverbanden explicieter is uitgewerkt dan bij SWV de Eem.

Conclusie vergelijking inhoudelijke definiëring basisondersteuning

Op basis van het bovenstaande kunnen we concluderen dat er geen hele grote verschillen zijn tussen SWV de Eem en de overige samenwerkingsverbanden als we de inhoudelijke definiëring van de basisondersteuning vergelijken. Het ontbreken van indicatoren over ondersteuningsteams lijkt het enige echt opvallende punt. Het lijkt dan ook niet aannemelijk dat de beschrijving van de basisondersteuning een verklaring is voor een hoger c.q. stijgend deelnamepercentage en toename van de arrangementen. In het volgende hoofdstuk zullen we de verschillen in de werkwijze rondom de basisondersteuning verder toelichten.

¹ Op basis van het evaluatieonderzoek van SWV de Eem is duidelijk geworden dat geen van de scholen binnen het SWV als zwak of zeer zwak staat aangemerkt bij de Inspectie van het Onderwijs.

² Wanneer de basisondersteuning op school wordt overschreden of overschreden dreigt te worden, wordt het gehele ondersteuningsteam bij elkaar geroepen. Indien er geen sprake is van een vraag met betrekking tot het onderwijs wordt het ondersteuningsteam bijeen geroepen zonder de onderwijsondersteuner van SWV de Eem (Ondersteuningsplan SWV de Eem 2015-2019, p.76, bijlage J). In alle onderzochte samenwerkingsverbanden wordt er gesproken over ondersteuningsteams. De inrichting, werkwijze en bevoegdheden kunnen verschillen. In alle verbanden is er sprake van een multidisciplinair overleg tussen onderwijs en gemeenten.

4 Vergelijking werkwijze basisondersteuning

4.1 Wat staat er in het ondersteuningsplan van SWV de Eem

In paragraaf 3.1 van dit rapport staan de algemeen bestuurlijke afspraken, de tien beloftes en de uitwerking van de indicatoren. Om de tien beloftes te kunnen realiseren, ontvangen de besturen impuls gelden. Met deze gelden kan de basisondersteuning worden gerealiseerd of verdere verdieping plaatsvinden. Schoolbesturen leggen verantwoording af aan het samenwerkingsverband over doelmatige besteding van deze middelen.

SWV de Eem ondersteunt scholen met specifieke expertise door middel van onderwijsondersteuners. Deze zijn per gebied aangesteld. Het samenwerkingsverband bevordert de autonomie op scholen door het stimuleren en faciliteren van verschillende professionaliseringsactiviteiten (Ondersteuningsplan SWV de Eem 2015-2019). Tot 1 augustus 2018 is het mogelijk om gebruik te maken van arrangementen die binnen de basisondersteuning vallen. Vanaf 1 augustus 2018 moeten alle scholen voldoen aan de basisondersteuning.

SWV de Eem voert jaarlijks een zelfevaluatie uit over het niveau van basisondersteuning bij alle scholen. Als de basisondersteuning op een school niet op orde is, dan zal het samenwerkingsverband in gesprek gaan met de directie van de school en het bestuur. Als formele gesprekken, een jaar na de vaststelling van een achterblijvend niveau, geen verbetering opleveren, dan kan het samenwerkingsverband ingrijpen. Het samenwerkingsverband heeft een financiële sanctiebevoegdheid, het kan de impuls gelden korten of (tijdelijk) stopzetten.

Afgesproken resultaten in het ondersteuningsplan van SWV de Eem

- Met ingang van 1 augustus 2014 wordt gewerkt met het niveau van basisondersteuning, per 1 augustus 2016 wordt daadwerkelijk van elke school verwacht dat zij de randvoorwaarden om dit niveau te beheersen op orde hebben. Tot 1 augustus 2018 krijgen de scholen de mogelijkheid om de implementatie te voltooien en te zorgen voor adequate borging.
NB: De verantwoordelijkheid voor het op orde brengen van de basisondersteuning ligt - net als de verantwoordelijkheid voor de basiskwaliteit op een school - bij de individuele schoolbesturen (zie ook de afspraken in het Ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband). Het aantal scholen dat de basisondersteuning op orde heeft, geeft het samenwerkingsverband een goede indicatie van de kwaliteit van ondersteuning op de afzonderlijke scholen.
- Vanaf 1 augustus 2015 worden bij ondersteuningsvragen binnen de basisondersteuning geen arrangementen meer afgegeven op uitvoeringsniveau, alleen expertiseondersteuning in het kader van vergroting van de handelingsbekwaamheid van leerkrachten en team- en schoolontwikkeling.
- Vanaf 1 augustus 2016 worden - indien ondersteuningsvragen binnen de basisondersteuning worden gesteld - besturen op de hoogte gesteld en worden geen arrangementen afgegeven op uitvoeringsniveau, alleen expertiseondersteuning in het kader van schoolontwikkeling.
- Vanaf 1 augustus 2018 worden geen arrangementen gehonoreerd die binnen de basisondersteuning vallen.
- Per 1 augustus 2018 evalueert het samenwerkingsverband het niveau van basisondersteuning. Dan bekijken we of de omschrijving voldoende ruimte biedt aan de scholen en sturingsmogelijkheden voor het samenwerkingsverband. Na deze evaluatie en eventuele bijstelling formuleren we herziene doelstellingen voor de periode 2018-2020 in de Ontwikkelagenda.

Onderwijsondersteuners

Hoewel het lijkt alsof de onderwijsondersteuners geen deel uitmaken van de basisondersteuning is het toch zinvol om er hier iets over te vermelden. De onderwijsondersteuners zijn immers *hèt* eerste aanspreekpunt voor de school wanneer er een ondersteuningsvraag is die het school(bestuurs)niveau overstijgt. Zij vormen een schoolnabije, direct benaderbare en laagdrempelige ondersteuningsmogelijkheid binnen SWV de Eem. Wanneer een school een ondersteuningsvraag stelt aan de onderwijsondersteuner geldt:

- dat de onderwijsondersteuner de school ondersteunt bij het verhelderen van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsvraag van de leerkracht, school of ouders;
- dat de onderwijsondersteuner helpt bij de vertaling van de ondersteuningsvraag naar een passend arrangement;

- dat de onderwijsondersteuner de juiste routes kent om de school passende ondersteuning te bieden;
- dat de onderwijsondersteuner het overleg coördineert met het multidisciplinair team van het samenwerkingsverband.

In de vier andere (vergelijkbare) samenwerkingsverbanden zijn ook dergelijke functionarissen actief. In het kader van de vergelijking is het interessant om te kijken welke rol deze functionarissen vervullen in de basisondersteuning.

4.2 Vergelijking van de werkwijze met de vier andere samenwerkingsverbanden

Om SWV de Eem te kunnen vergelijken met de andere vier samenwerkingsverbanden zijn de ondersteuningsroutes in de ondersteuningsplannen bestudeerd. Hieronder zullen we onder andere ingaan op de volgende onderwerpen: monitoring/evaluatie, sanctionering en de inzet van de functionarissen binnen de basisondersteuning.

Monitoring en evaluatie

Bij alle vier onderzochte samenwerkingsverbanden is sprake van een monitor basisondersteuning. Net als bij SWV de Eem vullen de scholen een zelfevaluatie in, die wordt aangeleverd bij het samenwerkingsverband en verwerkt in een monitor voor het totale samenwerkingsverband. Bij SWV Unita wordt naast deze zelfevaluatie ook gebruikgemaakt van collegiale consultatie en audits door scholen onderling. Binnen SWV de Meijerij vindt jaarlijks op basis van de evaluatie een gesprek plaats met het schoolbestuur en de ondersteuningsmanager van de ondersteuningseenheid van het samenwerkingsverband. Bij SWV IJssel | Berkel vullen naast de scholen ook de onderwijsondersteuners de evaluatie in voor hun scholen. Hierover gaan ze in gesprek met directie en intern begeleider van de school. Zowel de uitkomsten van de zelfevaluatie als de uitkomsten van de gesprekken op school worden besproken door de directeur van het samenwerkingsverband in een jaarlijks voortgangsgesprek met de deelnemende schoolbesturen.

In alle samenwerkingsverbanden is afgesproken dat de basisondersteuning op een bepaalde datum bereikt moet zijn. In de onderzochte samenwerkingsverbanden moest dit uiterlijk 2017 het geval zijn (sommigen al eerder). Dit in tegenstelling tot SWV de Eem, waar de datum is vastgesteld op 1 augustus 2018.

Financiën en sanctionering

In alle onderzochte samenwerkingsverbanden ontvangen de schoolbesturen middelen voor basisondersteuning (impulsgelden). In alle ondersteuningsplannen staat dat de middelen moeten worden verantwoord richting het samenwerkingsverband. Ook is het voor alle samenwerkingsverbanden mogelijk om over te gaan op sancties wanneer er niet wordt voldaan aan de basisondersteuning. Hier dient wel altijd een aantal gesprekken met scholen en besturen aan vooraf te gaan. Opvallend is dat er in SWV de Meijerij een budget is om zwakke scholen te ondersteunen bij het op orde brengen van de basisondersteuning. Voor zover het op te maken was uit de ondersteuningsplannen wordt er bij geen van de onderzochte samenwerkingsverbanden een systematiek toegepast, waarbij er door het verwijzende schoolbestuur een bedrag wordt betaald voor een verwijzing naar S(B)O.

Inzet van functionarissen binnen de basisondersteuning

Bij alle onderzochte samenwerkingsverbanden zijn functionarissen in dienst die ondersteuning bieden in de ondersteuningsroute. Bij SWV Unita en SWV Passenderwijs komen deze, net als bij SWV de Eem, over het algemeen in beeld op het moment dat een school een ondersteuningsvraag heeft. Bij SWV IJssel | Berkel, SWV de Meijerij en SWV Unita worden deze functionarissen ook al vroegtijdig ingezet in de basisondersteuning om scholen systeemgericht te ondersteunen. De functionarissen kunnen, in afstemming met de school, interventies in de basisondersteuning doen, bijvoorbeeld beeldcoaching voor leerkrachten, maar ook zaken als co-teaching worden genoemd. Daarnaast zijn deze functionarissen tevens trajectbegeleider, zoals we ook zien bij de andere samenwerkingsverbanden. Zij schuiven aan bij de ondersteuningsteams en begeleiden het proces naar een arrangement of een TLV S(B)O. Bij alle samenwerkingsverbanden schuiven de onderwijsondersteuners aan bij de ondersteuningsteams. In drie samenwerkingsverbanden (SWV de Meijerij, SWV Unita en SWV IJssel | Berkel) zien we ook orthopedagogen die gepositioneerd zijn vanuit het samenwerkingsverband om in de basisondersteuning aan

te kunnen sluiten bij ondersteuningsteams en die in de gelegenheid worden gesteld om ondersteuning te bieden op de vraag van de scholen.

Arrangementen binnen de basisondersteuning

Bij alle onderzochte samenwerkingsverbanden worden geen onderwijsarrangementen (meer) binnen de basisondersteuning afgegeven. In sommige samenwerkingsverbanden heeft men hier wel mee gewerkt, maar is dat nu verleden tijd. Bij SWV Passenderwijs hebben de scholen de mogelijkheid om tegen betaling expertise in te kopen bij het samenwerkingsverband. Wel zien we dat er gezamenlijke voorzieningen zijn voor bijvoorbeeld dyslexie, impulsklassen, hoogbegaafdheid en klassen voor nieuwkomers. Het is wat lastig te bepalen of dit nu nog basisondersteuning is of extra ondersteuning. Wat wel zo is, is dat deze voorzieningen over het algemeen uit gezamenlijke middelen worden gefinancierd.

Conclusie vergelijking werkwijze basisondersteuning

Bij de vergelijking hebben we gebruikgemaakt van de bestaande ondersteuningsplannen. We weten niet in alle gevallen of hier inhoudelijke wijzigingen in de daadwerkelijke werkwijzen hebben plaatsgevonden. In de vergelijking zijn wel een aantal verschillen vast te stellen ten opzicht van SWV de Eem. Dit zijn:

- In de overige vier samenwerkingsverbanden is gekozen voor een kortere overgangperiode waarin de basisondersteuning op orde dient te zijn (in vergelijking met SWV de Eem).
- Bij alle vier samenwerkingsverbanden wordt de basisondersteuning uitgebreider of vanuit meerdere perspectieven geëvalueerd. Zo heeft bijvoorbeeld de onderwijsondersteuner een duidelijke rol bij de evaluatie van de basisondersteuning op de scholen of werkt men binnen SWV Unita met collegiale visitatie/audits.
- Ook zien we dat met name bij SWV IJssel | Berkel en SWV de Meijerij de onderwijsondersteuners een rol hebben bij het bieden van ondersteuning binnen de basisondersteuning. Interessante vraag hierbij is altijd hoe dit zich verhoudt tot de rol van de intern begeleiders van de scholen.

5 Aanbevelingen/gesprekspunten

Met dit rapport hebben we geprobeerd om antwoord te geven op de vraag **hoe de basisondersteuning van SWV de Eem zich verhoudt tot die van andere (vergelijkbare) samenwerkingsverbanden.**

Er is een vergelijking gemaakt tussen de inhoudelijke definiëring en werkwijze van SWV de Eem en vier min of meer vergelijkbare samenwerkingsverbanden. Een opmerking vooraf: vanuit dit onderzoek is het niet mogelijk een causaal verband aan te tonen tussen de ontwikkeling deelnamepercentages aan specialistische voorzieningen (als het SO en SBO) en de werkwijze en definiëring van basisondersteuning.

Wel komt er een aantal opvallende zaken naar voren ter verdere agendering en uitwerking binnen SWV de Eem:

- 1 In verhouding tot een aantal andere samenwerkingsverbanden omvat de basisondersteuning van SWV de Eem veel indicatoren. Het is, voor de overzichtelijkheid, te overwegen om te werken met minder indicatoren, zodat scholen het sneller duidelijk hebben.
- 2 Wat zou een stevigere verankering en positionering van het ondersteuningsteam en de samenwerking met gemeenten (jeugdzorg) binnen de basisondersteuning op kunnen leveren?
- 3 Bij de analyse van de inhoudelijke definiëring (paragraaf 3.2) komt naar voren dat bij SWV Unita en SWV Passenderwijs de rol van de intern begeleider en extra handen in de klas deel uitmaken van de basisondersteuning. Voor SWV de Eem zou het interessant kunnen zijn om te onderzoeken wat een dergelijke toevoeging aan de basisondersteuning zou kunnen betekenen.
- 4 Is bij de evaluatie van de basisondersteuning alleen een zelfevaluatie voldoende of is hier meer nodig, bijvoorbeeld het steviger inbrengen van het SWV-perspectief (onderwijsondersteuner)? Of is het werken met visitaties/audits een optie, ook in het kader van het leren van en met elkaar?
- 5 Te overwegen is om de huidige rol van de onderwijsondersteuners in relatie tot basisondersteuning te evalueren en eventueel te herdefiniëren. Dit op basis van de beantwoording van de vraag: Welke rol spelen onderwijsondersteuners nu en welke rol kunnen de onderwijsondersteuners spelen bij het ondersteunen binnen en evalueren van de basisondersteuning in de toekomst? Een mogelijk risico hierbij is het ontstaan van een nieuw soort arrangementen.

Bij het eventueel aanpassen van de definiëring en werkwijze van basisondersteuning is het goed om steeds te kijken of hiermee de bureaucratie niet wordt vergroot.

Tot slot.

Momenteel wordt er in opdracht van de Landelijke Evaluatie Passend Onderwijs onderzoek gedaan naar de verschillen in en scenario's voor basisondersteuning in passend onderwijs. Aanleiding is dat in de Tweede Kamer met regelmaat het gesprek gevoerd wordt of er een landelijk niveau voor basisondersteuning passend onderwijs moet komen. Deze wens van de Tweede Kamer komt voort uit het signaal dat de basisondersteuning door samenwerkingsverbanden passend onderwijs soms te algemeen wordt geformuleerd, waardoor het voor leraren en ouders niet altijd duidelijk is wat onder de basisondersteuning valt en wat niet.

Naar aanleiding van het Algemeen Overleg op 10 december 2016 heeft de staatssecretaris toegezegd nader te onderzoeken hoe de basisondersteuning er in de samenwerkingsverbanden uitziet en hoe het zit met verschillen tussen samenwerkingsverbanden. Ook is er behoefte aan meer inzicht in de voor- en nadelen van het landelijk vaststellen van een minimumniveau voor de basisondersteuning. Dit onderzoek wordt momenteel uitgevoerd door het Kohnstamm Instituut. De eerste resultaten worden halverwege 2018 verwacht. (bron: www.evaluatiepassendonderwijs.nl).

6 Geraadpleegde bronnen

- Dashboard Passend Onderwijs www.mijnvensters.nl.
- Document basisondersteuning Unita (vastgesteld 18 september 2013).
- DUO open onderwijsdata http://duo.nl/open_onderwijsdata/databestanden/.
- Evaluatiepassendonderwijs.nl (<http://evaluatiepassendonderwijs.nl/onderzoek/onderzoeksplannen/verschillen-en-scenarios-basisondersteuning-passend-onderwijs/>).
- Ondersteuningsplan SWV de Eem: van fundament naar verfijning 2015-2019.
- Ondersteuningsplan SWV de Meijerij 2014-2018.
- Ondersteuningsplan Passenderwijs 2017-2021.
- Ondersteuningsplan Unita 2014-2018.
- Ondersteuningsplan SWV IJssel | Berkel 2014-2018.